



Augustów

Kanał Augustowski - XIX-wieczne dzieło polskiej inżynierii

3/B/25



Legenda

- głaz, pomnik
- × inny obiekt
- † kaplica

Długość trasy: 5,5 km

Do potwierdzenia: 15 PK

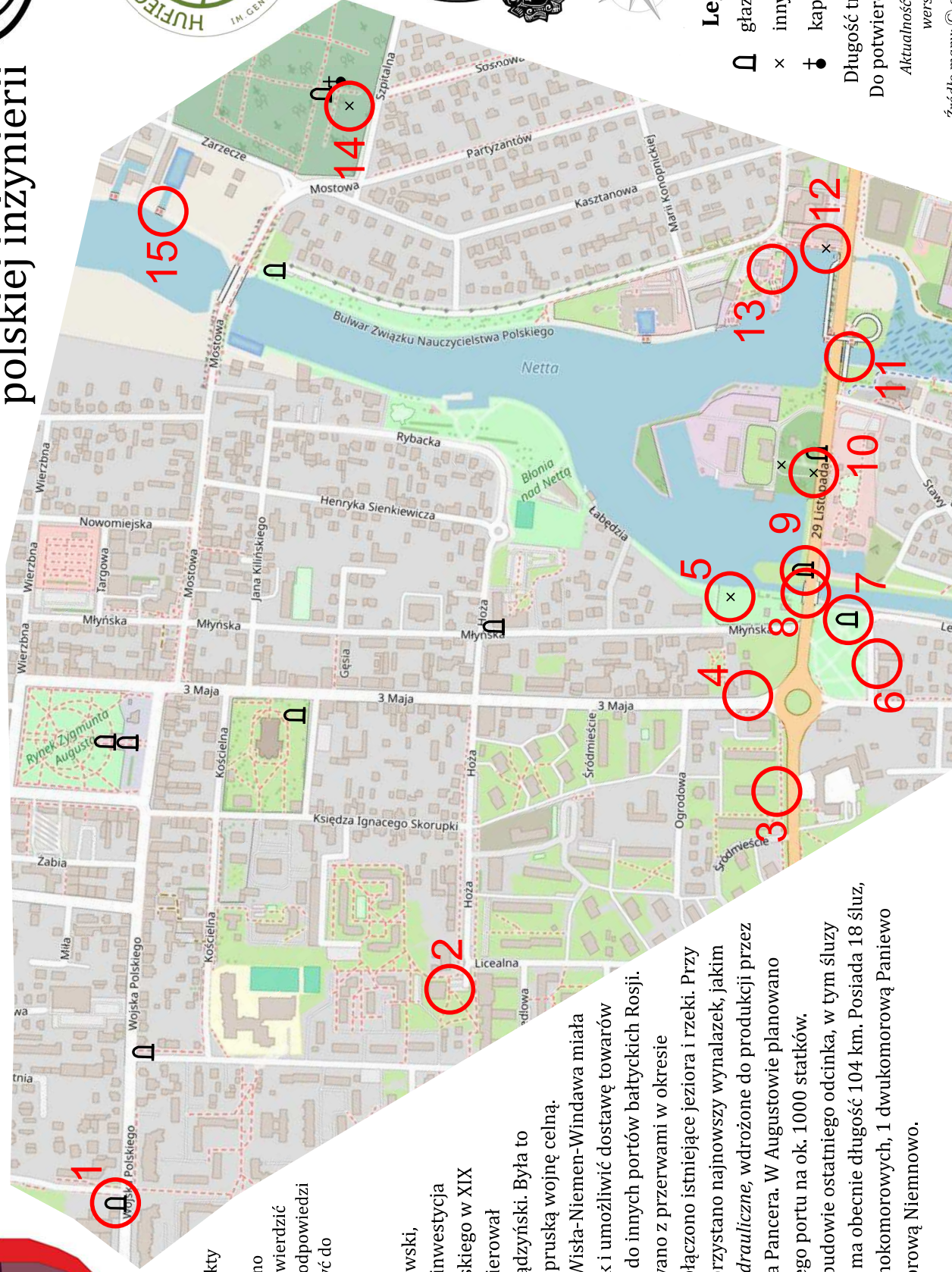
Aktualność: maj 2025 r.

wersja 1.0

Źródło mapy: © autorzy OpenStreetMap

Opracowanie trasy: Leszek Siemienowicz

Opracowanie mapy: Hanna Siemienowicz



Na planie Augustowa

zaznaczono punkty kontrolne (PK), do których zadano pytania. Aby potwierdzić przebieg trasy, odpowiedź należy dostarczyć do organizatora.

Kanał Augustowski,

to największa inwestycja

Królestwa Polskiego w XIX

wieku, którą kierował

gen. Ignacy Prądyński. Była to

odpowiedź na pruską wojnę celną.

Droga wodna Wisła-Niemnów miała

ominać Gdańsk i umożliwić dostawę towarów

określoną drogą do innych portów bałtyckich Rosji.

Kanał realizowany z przerwami w okresie

1823-1839. Połączono istniejące jeziora i rzeki. Przy

budowie wykorzystano najnowszy wynalazek, jakim

było *wapno hydrauliczne*, wdrożone do produkcji przez

por. inż. Feliksa Pancera. W Augustowie planowano

realizację dużego portu na ok. 1000 statków.

Kanał po przebudowie ostatniego odcinka, w tym służący

w Niemnowie, ma obecnie długość 104 km. Posiada 18 śluz,

z czego 16 jednokomorowych, 1 dwukomorową Paniewo

i 1 czterokomorową Niemnowo.

Opracowano na podstawie książki Wojciecha Batury „Dzieło to znamienite” czyli o kanale, który został pomnikiem.

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (3/B/25)

PK 1	Tablica upamiętniająca lokalizację drewnianego dworku gen. Ignacego Prądzyńskiego. To właśnie w tym miejscu wraz z rodziną mieszkał twórca Kanału Augustowskiego.
	Kto spalił dworek?
PK 2	Budynek przy ul. Hożej 7 – Miejska Biblioteka Publiczna i Muzeum Ziemi Augustowskiej - Dział Etnograficzny. Wystawa poświęcona kulturze ludowej Puszczy Augustowskiej, przez którą przebiega Kanał Augustowski.
	Ile razy litera „A” występuje na szyldzie?
PK 3	Mural przedstawiający gen. Ignacego Prądzyńskiego. Powstał w 2023 r. z okazji 200-lecia rozpoczęcia budowy Kanału Augustowskiego. Sfinansowany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
	Kto namalował mural?
PK 4	Budynek przy ul. 3 Maja 63. Wraz z niezabudowanym placem od strony ronda Marconiego określany mianem „Foksowizna”. Pozostałość po mieszkaniu Szkota – Józefa Foxa, który w latach 40. XIX w. budował i remontował berlinki – długie drewniane łodzie z żaglem rozprzowym, którymi spławiano towary Kanałem Augustowskim.
	Ile kominów ma budynek pierwszy od ulicy?
PK 5	Znaki żeglugi śródlądowej. Widok na południową część dawnego portu. Miał pomieścić nawet 1000 statków. Po prawej stronie, za płotem śluza i dom słuzowego z 1932 r.
	Jaka cyfra widnieje na tablicy nad znakiem przekreślonych fal?
PK 6	Budynki Starej Poczty w stylu klasycystycznym. Odbudowane po zniszczeniach wojennych w 1963 r. Obiekt powstawał równoległe z Kanałem Augustowskim, obsługiwał pocztę Królestwa Polskiego wzdłuż szlaku Petersburg-Warszawa (trakt kowieński). Jedyny zrealizowany obiekt dużego projektu Henryka Marconiego, który zakładał realizację Nowego Rynku i budynków władz wojewódzkich w Augustowie.
	Ile rombów wieńczy bramę znajdującą się na lewo od głównego wejścia?
PK 7	Głaz narzutowy z tablicą upamiętniającą 150. rocznicę rozpoczęcia budowy Kanału Augustowskiego. Pomnik powstał z inicjatywy miejscowych działaczy PTTK.
	W jakim miesiącu odsłonięto tablicę?
PK 8	Śluza Augustów, powstała w miejscu młyna wodnego. Wybudowana w latach 1825-1826 pod nadzorem porucznika inżynierów Konstantego Jodki. Zniszczona w czasie II wojny światowej, odbudowana w latach 1947-1948 z zastosowaniem kanałów obiegowych. W porównaniu z oryginalnym rozwiązaniem, słuzowanie wydłużyło się o 7 minut!
	Ile drabinek zejściowych jest na ścianach śluzy?
PK 9	Obok śluzy znajduje się pomnik z medalionami wzniesiony w 1990 r. ku czci gen. Ignacego Prądzyńskiego oraz stalowa tablica informująca o Kanale wykonana w 1971 r. przez nieistniejące już Augustowskie Zakłady Obuwia.
	Na jednym z medalionów są wymienione wszystkie śluzy. Jak nazywa się dziesiąta śluza od góry?
PK 10	Maszty z kotwicami i wejście na teren dawnego placu portowego. W głębi eklektyczny pałacyk z 1908 r., siedziba zarządu wodnego. Po prawej stronie Muzeum Ziemi Augustowskiej - Dział Historii Kanału Augustowskiego.
	Ile kotwic widać patrząc od strony furtki?
PK 11	Kładka nad jazem na Kanale Bystrym. Jaz powstał w miejscu dawnej rudni. Odprowadza nadmiar wody z zalewu rzeki Netty do położonego niżej jez. Sajno. Dalej woda zasila dolny odcinek Kanału Augustowskiego.
	Ile zastawek posiada jaz na Kanale Bystrym?
PK 12	Kotwica czteropłapowa – drapak. Podobne kotwice, ale lżejsze, wytwarzane w kuźniach, znajdowały się na berlinkach. Oryginalną kotwicę można zobaczyć w Izbie Pamięci i Tradycji Rybackich w Serocku. Po drugiej stronie ul. 29. Listopada jaz i ruiny młyna wodnego wzniesionego przez inżynierów kanałowych w latach 1828-1830 w miejscu dawnego foluszu (zakładu obróbki sukna). Po pożarze w 1992 r. działa tylko elektrownia wodna.
	Ile okrągłych polderów (stalowych słupków do cumowania) znajduje się na nabrzeżu od strony restauracji?
PK 13	Budynek Żeglugi Augustowskiej przy północnej części dawnego portu. Port i budynki urządzone pod koniec lat 60-tych XX w.
	Ile rzędów okien ma główny budynek Żeglugi?
PK 14	Grób Adolfa Gerschowa, jednego z budowniczych Kanału Augustowskiego. Wykonany w sztabińskiej hucie hr. Karola Brzostowskiego, który dostarczał odlewy żeliwne na potrzeby budowy Kanału. Obaj panowie walczyli w Powstaniu Listopadowym pod dowództwem gen. hr. Ludwika Michała Paca. Ranni w bitwie pod Ostrołęką, odznaczeni Złotymi Krzyżami Virtuti Militari. Na cmentarzu augustowskim są zapewne pochowane bezimiennie ofiary wypadków, jakie miały miejsce w czasie budowy.
	Ile wynosi suma wszystkich cyfr na tablicy nagrobnej?
PK 15	Mostek nad kanałem do basenu Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego. Stylizowany na dawne mosty zwodzone, jakie znajdowały się nad Kanałem Augustowskim. Dziś można je zobaczyć tylko po stronie białoruskiej.
	Ile ogniw ma łańcuch od strony rzeki Netty?

Odpowiedzi należy przesyłać za pomocą formularza.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, tzw. RODO), przesyłający wyraża zgodę na publikację na liście osób, które przebyły trasę TRln0.

trino.pttk.pl